

Z-CIA PRZEWODNICZĄCEGO
KOMITETU NAUKI I TECHNIKI

Przewodniczący Delegacji PRL
do Międzyrządowej Komisji
Współpracy w dziedzinie ETO

MK/0/433/20/68

Ścisłe poufne

Egz. nr . 63 .

S p r a w o z d a n i e   n r 2/68

z udziału Delegacji PRL w pierwszym posiedzeniu
Międzyrządowej Komisji Współpracy krajów wspól-
nocy socjalistycznej w dziedzinie techniki obli-
czeniowej, które odbyło się w Moskwie w dniach
24 - 25 września 1968 r.

W a r s z a w a, październik 1968 r.

S p i s t r e ś c i

	str.
A. Przebieg i wyniki obrad	2
B. Wnioski	8

Załączniki

- Protokół posiedzenia Międzyrządowej Komisji Współpracy krajów wspólnoty socjalistycznej w dziedzinie techniki obliczeniowej w Moskwie w dniach 24 - 25 września 1968 r. /tłumaczenie z języka rosyjskiego/
- Notatka z rozmowy przeprowadzonej w dniu 26 września 1968 r. przez Ob.Ob. S.Kielana i J.Gradowskiego ze strony polskiej i Tow.M.K.Sulimem ze strony radzieckiej.

Warszawa, dnia 9 października 1968 r.

S p r a w o z d a n i e

z udziału Delegacji PRL w pierwszym posiedzeniu Międzyrządowej Komisji Współpracy krajów wspólnoty socjalistycznej w dziedzinie techniki obliczeniowej, które odbyło się w Moskwie w dniach 24 - 25 września 1968 r.

Z inicjatywy Przewodniczącego Rządowej Komisji ZSRR do Spraw Elektronicznej Techniki Obliczeniowej i Zastępcy Przewodniczącego Państwowej Komisji Planowania ZSRR M.E.RAKOWSKIEGO, zostało zorganizowane pierwsze posiedzenie Międzyrządowej Komisji Współpracy krajów wspólnoty socjalistycznej w dziedzinie techniki obliczeniowej, w którym wzięła udział Delegacja PRL w składzie:

Przewodniczący:	J. METERA	- Zastępca Przewodniczącego Komitetu Nauki i Techniki
Członkowie:	S. KIELAN	- Pełnomocnik Rządu do Spraw Elektronicznej Techniki Obliczeniowej
	T. PODGÓRSKI	- Wiceminister Przemysłu Maszynowego
	J. GRADOWSKI	- Zastępca Dyrektora Instytutu Maszyn Matematycznych
Sekretarz	A. PIETRASIŃSKI	- Główny Specjalista w Biurze PRETO
Ekspert:	H. CHYREK	- Dyrektor Zespołu w Biurze PRETO
	S. GAWLIK	- p.o. Dyrektor Departamentu w KNiT
	S. GIERCZAK	- Wicedyrektor Departamentu w MHZ
	A. JANCZEWSKI	- Naczelnik Wydziału w Zjednoczeniu "Mera"
ppłk	Z. JEDRZEJCZYK	- St. Inspektor Zespołu Rozwoju Techniki w Zarządzie Techniki Sztabu Generalnego WP
	R. KAHL	- Doradca Wiceprezesa Rady Ministrów
	C. KOSTRZEBSKI	- II-gi Sekretarz Ambasady PRL w ZSRR

zgodnie z instrukcją, zatwierdzoną przez Wiceprezesa Rady Ministrów Ob. E.SZYRA.

Przewodniczący i członkowie Delegacji polskiej przeprowadzili w dniach 23, 26 i 27 września br dwustronne rozmowy z Przewodniczącym i członkami Delegacji radzieckiej.

Ponadto Ob.Ob. J.METERA i T.PODGÓRSKI zwiedzili Zakład Produkcji Układów Scalonych i Półprzewodników w Woroneżu.

A. PRZEBIEG I WYNIKI OBRAD.

Pierwsze posiedzenie Międzyrządowej Komisji Współpracy w dziedzinie techniki obliczeniowej, zostało zorganizowane po osiągnięciu porozumienia odnośnie gotowości stosowania przez kraje członkowskie RWPG jednolitego systemu elektronicznej techniki obliczeniowej, jednolitej polityki technicznej oraz włączenia się do opracowania wspólnego programu i jego realizacji w zakresie konstrukcji, oprogramowania i produkcji urządzeń, objętych tym systemem.

W wyniku intensywnych prac wstępnych i szeregu konsultacji między ZSRR i innymi krajami członkowskim RWPG, w okresie od lutego do września 1968 r., wyjaśniono i wstępnie uzgodniono ogólne poglądy dotyczące zasad technicznych budowy jednolitego systemu środków techniki obliczeniowej, zamierzeń w zakresie produkcji, jak również stosowania urządzeń techniki obliczeniowej. Związek Radziecki przedstawił zainteresowanym krajom projekt koncepcyjny jednolitego systemu maszyn cyfrowych trzeciej generacji /RJAD/ i zapoznał specjalistów z fragmentami rozwiązań konstrukcyjnych oraz produkcji niektórych elementów elektronicznych jak np obwodów scalonych, na których bazuje konstrukcja elektronicznych maszyn cyfrowych trzeciej generacji, a także z systemem maszyn cyfrowych do sterowania procesami technologicznymi /system ASWT/.

Jedynie Rumunia nie zaangażowała się dotychczas w szczegółowych rozmowach z ZSRR w takim stopniu jak inne kraje, deklarując jednak gotowość współuczestniczenia we wspólnych pracach. Między ZSRR a Bułgarią i NRD omawiano już zakres specjalizacji tych krajów w produkcji określonych typów urządzeń w ramach jednoli-

tego systemu środków techniki obliczeniowej trzeciej generacji. Najprawdopodobniej, wg nieoficjalnych informacji, istnieją porozumienia między ZSRR a LRB, CSRS i NRD w tym przedmiocie. Delegacji polskiej nie udało się uzyskać potwierdzenia tych informacji.

Obrady Międzyrządowej Komisji Współpracy w dziedzinie techniki obliczeniowej w dniach 24 - 25 września 1968 r. przebiegały zgodnie z porządkiem dziennym, przedstawionym w załączonym protokóle posiedzenia /p. załącznik/.

W obradach brały udział oficjalne delegacje LRB, CSRS, NRD, PRL, WRL i ZSRR do Komisji. Z ramienia Rumunii, w posiedzeniu uczestniczyli przedstawiciele rządowej Komisji do Spraw Elektronicznej Techniki Obliczeniowej.

Materiały stanowiące przedmiot obrad /projekty tymczasowych statutów Międzyrządowej Komisji oraz Rady Głównych Konstruktorów/ nie były doręczone delegacjom dostatecznie wcześnie, w związku z czym w toku obrad zachodziła konieczność operatywnego ustosunkowywania się.

Informacje podane w ramach punktów 1 i 2 porządku dziennego, miały charakter ogólnikowy i lakoniczny.

1. Przewodniczący Delegacji ZSRR przedstawił koncepcję organizacji wielostronnej współpracy, podkreślając jej odmienność w porównaniu z dotychczas stosowanymi formami w ramach Komisji RWPG. Polega ona przede wszystkim na tym, że zakres współpracy i zobowiązania między ZSRR a poszczególnymi krajami, wynikające z realizacji wspólnego programu, będą regulowane dwustronnymi umowami międzyrządowymi.

Punktem wyjścia dla tych umów będzie rozpatrzenia i przyjęta przez Komisję specjalizacja produkcji. Ostateczne propozycje specjalizacji przygotuje strona radziecka w oparciu o wnioski poszczególnych krajów. Umowy dwustronne powinny być zawarte do końca 1968 r.

W swoim wystąpieniu, Przewodniczący Delegacji ZSRR sprecyzował zakres prac, koordynacyjno-akceptacyjne funkcje Komisji i podkreślił znaczenie zadań spoczywających na Radzie

Głównych Konstruktorów, co znalazło następnie wyraz w przyjętych projektach tymczasowych statutów tych organizacji.

2. Z wypowiedzi Delegacji ZSRR wynika, że w związku z reformami gospodarczymi w ZSRR, w latach 1971 - 1975 przeprowadzona będzie zasadnicza zmiana techniki planowania i zarządzania gospodarką narodową. Bazą techniczną tych zmian będą nowoczesne środki organizacyjno-techniczne, zaś ich trzonem jednolity system elektronicznych maszyn cyfrowych trzeciej generacji. Z tych względów dyrektywy Rządu ZSRR przewidują stopniowe uruchamianie produkcji małych i średnich maszyn systemu "RJAD" w latach 1971 i 1972. Tym też należy tłumaczyć duży pośpiech w pracach uzgadniających i konsultujących oraz zdecydowane stanowisko odnośnie usprawnienia form współpracy w porównaniu do stosowanych dotychczas w Komisjach RWPG.

Zadania w zakresie stworzenia jednolitego systemu elektronicznych maszyn cyfrowych trzeciej generacji obejmują zarówno prace badawcze i konstrukcyjne, uruchomienie specjalizowanej i zunifikowanej produkcji jak i wdrożenie elektronicznej techniki obliczeniowej do planowania i zarządzania gospodarką. Proponuje się operatywne uzgadnianie zadań badawczo-konstrukcyjnych w łonie Rady Głównych Konstruktorów, mającej także określone uprawnienia koordynacyjne w stosunku do zadań, jakie podejmą placówki krajów współpracujących.

3. W związku z powyższym, delegacja radziecka przedstawiła niektóre postulaty pod adresem Komisji jak i do umów dwustronnych, a mianowicie:

- do 10 października br wszystkie kraje przedłożą Przewodniczącemu Międzyrządowej Komisji dane dotyczące planowanych w latach 1971-1975 : własnego zapotrzebowania, eksportu i importu urządzeń wg skróconej nomenklatury, przedstawionej przez stronę radziecką /nomenklatura obejmuje 18 pozycji z ogólnej liczby 50 pozycji/. Wszystkie delegacje zgodziły się przyjąć ten termin. Delegacja PRL oświadczyła, że powyższe dane będzie mogła przedłożyć do końca 1968 r., ze względu na konieczność powiązania ich z wstępnymi założeniami nowego planu 5-letniego. W wyniku dodatkowej rozmo-

wy dwustronnej, Przewodniczący Delegacji radzieckiej zgodził się, aby strona polska w uzgodnionym terminie przedłożyła dane orientacyjne i sprecyzowała je ostatecznie w listopadzie br.

- zadania i zobowiązania w zakresie prac badawczo-konstrukcyjnych, produkcji i dostaw, mają być regulowane pomiędzy ZSRR a poszczególnymi krajami na drodze dwustronnych umów międzyrządowych. Przygotowanie tych umów winno nastąpić do końca listopada br.

4. Wszystkie delegacje uznały, że Międzyrządowa Komisja została powołana wymianą pism, jaka miała miejsce między Premierem rządu radzieckiego i Premierami rządów innych krajów. Delegacja radziecka oświadczyła, że rozpatruje ewentualność opublikowania przez zainteresowane rządy memorandum lub komunikatu na temat nawiązania współpracy w omawianej dziedzinie. Treść takiego memorandum nie została bliżej sprecyzowana.

Wniesiona przez Delegację PRL propozycja, przygotowania i podpisania wielostronnej umowy międzyrządowej o przystąpieniu krajów wspólnoty socjalistycznej do współpracy w dziedzinie elektronicznej techniki obliczeniowej, nie znalazła poparcia zarówno ze strony delegacji radzieckiej jak i innych krajów.

5. Zastępca Ministra Przemysłu Radiotechnicznego, koordynator prac w ZSRR i dwustronnych konsultacji technicznych /przewidywany na stonowisko Generalnego Konstruktora/ M.K.SULIM w swoim wystąpieniu ogólnikowo przedstawił wyniki dwustronnych konsultacji specjalistów ZSRR i innych krajów, w okresie poprzedzającym inauguracyjne posiedzenie Międzyrządowej Komisji, powołując się na opracowany w roboczych konsultacjach dokument pt "Podstawowe techniczne zasady budowy jednolitego systemu elektronicznych maszyn liczących" i projekt planu prac na 1968 r.

Informacje powyższe, jak i plan prac na 1968 r. zostały przyjęte do wiadomości na posiedzeniu Komisji bez bliższego omawiania szczegółów, ch też zawartych w wymienionym dokumencie.

Z dalszych wystąpień wynika, że strona radziecka stoi na stanowisku udostępniania bardziej sprecyzowanych informacji na temat stanu prac nad wspólnym systemem - wyłącznie w ramach dwustronnych rozmów i tylko w zakresie, wynikającym z dwustronnych porozumień.

Delegacja radziecka oświadczyła, że zarówno udział w pracach badawczych jak i konstrukcyjnych oraz prawo do otrzymania dokumentacji konstrukcyjnej i technologicznej, będą ograniczone zakresem przyjętej przez poszczególne kraje specjalizacji produkcji.

6. W ramach dwustronnych rozmów Członków Delegacji PRL z Zastępcą Ministra Przemysłu Radiotechnicznego ZSRR M.K.SULI-MEM, dokonano wymiany informacji i osiągnięto szereg uzgodnień, które są ujęte w odrębnej notatce, stanowiącej załącznik do niniejszego sprawozdania.
7. Komisja na plenarnym posiedzeniu akceptowała "Tymczasowy statut Międzyrządowej Komisji Współpracy krajów wspólnoty socjalistycznej w dziedzinie techniki obliczeniowej" Statut określa podstawowe zadania i funkcje, skład i sposób pracy Międzyrządowej Komisji. Ponadto statut określa zobowiązania wynikające z współuczestniczenia w pracach Komisji.

Podstawowym zadaniem Międzyrządowej Komisji jest wykonywanie koordynacyjno-akceptacyjnych funkcji w celu zabezpieczenia prowadzenia przez kraje współuczestniczące jednolitej polityki technicznej w dziedzinie techniki obliczeniowej i zjednoczenia wysiłków dla przyspieszenia opracowania, uruchomienia produkcji oraz optymalnego wykorzystania w gospodarce narodowej nowoczesnych elektronicznych maszyn cyfrowych.

W skład Komisji wchodzi narodowe Sekcje z przewodniczącymi, upoważnionymi przez rządy krajów współpracujących do podejmowania uchwał w zakresie działania określonym statutem.

Stałym Przewodniczącym Międzyrządowej Komisji jest Przewodniczący narodowej Sekcji ZSRR w Komisji.

Komisja podejmuje uchwały uzgodnione przez większość, przy udziale wszystkich narodowych Sekcji Międzyrządowej Komisji. Uchwały są obowiązujące dla narodowych Sekcji Komisji, które głosowały za tą uchwałą.

Posiedzenia Komisji są organizowane zgodnie z planem prac, nie rzadziej niż dwa razy w roku, względnie częściej w miarę potrzeby.

Przewodniczący narodowych Sekcji Międzyrządowej Komisji utrzymują stałą łączność z przewodniczącym Międzyrządowej Komisji i w miarę potrzeby, w trybie operatywnym podejmują uzgodnione uchwały względnie organizują z nim spotkania w celu rozstrzygnięcia zagadnień, nie dotyczących innych uczestników.

Organem Komisji jest Rada Głównych Konstruktorów, a roboczym aparatem, stale działającym - Grupa Koordynacyjna, składająca się z przedstawicieli krajów współpracujących. Dla możliwie szybkiego rozpoczęcia prac przez Grupę, kraje współpracujące wydelegują narazie po jednym przedstawicielu.

Przy opracowaniu tymczasowego statutu, nie uwzględniono niektórych zagadnień, jak np finansowania prac, zakresu działania i składu Grupy Koordynacyjnej, których uzgodnienie odłożono na późniejszy termin.

8. Komisja przyjęła "Tymczasowy statut Rady Głównych Konstruktorów"

Statut określa podstawowe zadania oraz skład i sposób pracy Rady Głównych Konstruktorów.

Podstawowym zadaniem Rady jest operatywne działanie w celu zabezpieczenia realizacji jednolitej polityki technicznej w opracowaniu i wdrożeniu do produkcji nowoczesnych urządzeń jednolitego systemu techniki obliczeniowej.

W skład Rady wchodzi upoważnieni przedstawiciele krajów współpracujących, w osobach Głównych Konstruktorów.

Przewodniczącym Rady jest Generalny Konstruktor jednolitego systemu środków techniki obliczeniowej, wyznaczany przez stronę radziecką.

Uchwały Rady podejmowane są jednogłośnie. W przypadku wystąpienia różnic poglądów w łonie Rady, ostateczne rozstrzygnięcie podejmuje Międzyrządowa Komisja.

Posiedzenia Rady odbywają się zgodnie z planami, zatwierdzonymi przez Radę, a także z inicjatywy Generalnego Konstruktora lub Głównych Konstruktorów uczestniczących krajów.

Główni Konstruktorzy krajów uczestniczących w pracach, utrzymują stałą łączność z Generalnym Konstruktorem i w razie potrzeby organizują z nim spotkania dla rozstrzygnięcia zagadnień technicznych, związanych z wykonywaniem wspólnych prac.

B. WNIOSKI

1. Ze względu na charakter i znaczenie gospodarcze podjętej współpracy, uzasadnione jest wniesienie protokołu pierwszego posiedzenia Międzyrządowej Komisji pod obrady Komitetu Ekonomicznego Rady Ministrów, w celu:
  - zaakceptowania postanowień protokołu wraz z załącznikami /tymczasowe statuty Komisji oraz Rady Głównych Konstruktorów/;
  - rozpatrzenia kwestii potrzeby zawarcia wielostronnej umowy międzyrządowej o przystąpieniu krajów socjalistycznych do współpracy w dziedzinie techniki obliczeniowej. Wniosek delegacji polskiej w tej sprawie nie został przyjęty przez pozostałe delegacje w Komisji.
  - ustalenia trybu przygotowania w terminie do 15 listopada br projektu umowy z ZSRR w sprawie współpracy naukowo-technicznej i wzajemnych dostaw w latach 1971 - 1975 urządzeń elektronicznej techniki obliczeniowej trzeciej generacji.
2. Ministerstwo Przemysłu Maszynowego wspólnie z Komisją Planowania przy Radzie Ministrów, Komitetem Nauki i Techniki oraz Pełnomocnikiem Rządu do Spraw Elektronicznej Techniki Obliczeniowej winno opracować optymalną koncepcję przygotowania i uruchomienia produkcji oraz dostaw na eksport urządzeń elektronicznej techniki obliczeniowej trzeciej genera-

cji, wraz ze wskazaniem koniecznych nakładów i środków, w celu przedłożenia jej Komitetowi Ekonomicznemu Rady Ministrów do akceptacji w terminie do 31 października 1968 r.

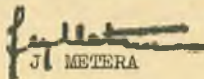
3. Ministerstwo Przemysłu Maszynowego opracuje i przedłoży do akceptacji Przewodniczącemu Komisji Planowania przy Radzie Ministrów do 10 października br wstępne dane o planowanych potrzebach krajowych, eksporcie i imporcie środków techniki obliczeniowej w latach 1971 - 1975, w celu dalszego ich przekazania przez Przewodniczącego delegacji polskiej Przewodniczącemu Międzyrządowej Komisji.
4. Ministerstwo Przemysłu Maszynowego w porozumieniu z Pełnomocnikiem Rządu do Spraw Elektronicznej Techniki Obliczeniowej winno wytypować kandydata do pracy w Grupie Koordynacyjnej Międzyrządowej Komisji i skierować go do pracy w Moskwie w terminie do końca października br.
5. Ministerstwo Przemysłu ⁱⁿ Maszynowego i Pełnomocnik Rządu do Spraw Elektronicznej Techniki Obliczeniowej winni przygotować w uzgodnieniu z Komisją Planowania przy Radzie Ministrów oraz Komitetem Nauki i Techniki w terminie do 31 października br - propozycje dla Komitetu Ekonomicznego Rady Ministrów w sprawie organizacji prac naukowo-badawczych i doświadczalno-konstrukcyjnych oraz produkcji urządzeń elektronicznej techniki obliczeniowej w Polsce, uwzględniając zadania i zobowiązania strony polskiej w związku z przystąpieniem do wielostronnej współpracy międzynarodowej w tym zakresie.
W propozycjach należy uwzględnić koncentrację prac badawczo-konstrukcyjnych oraz produkcji urządzeń pod jednym kierownictwem.
6. W celu zapewnienia prawidłowego przebiegu prac badawczo-doświadczalnych i projektowo-konstrukcyjnych w kraju oraz jednolitych rozwiązań konstrukcyjnych, odpowiadających parametrom i założeniom systemu, przyjętego przez kraje uczestniczące we współpracy, konieczne jest powołanie krajowej rady konstruktorów pod przewodnictwem Głównego Konstruktora wyznaczonego do międzynarodowej Rady Głównych Konstruktorów,

będącej organem Międzyrządowej Komisji.

Wnioski w tej sprawie winno przygotować Ministerstwo Przemysłu Maszynowego w porozumieniu z Pełnomocnikiem Rządu do Spraw Elektronicznej Techniki Obliczeniowej oraz Komitetem Nauki i Techniki i przedłożyć je do zatwierdzenia Przewodniczącemu Komitetu Nauki i Techniki.

7. Przewodniczący delegacji polskiej zgłosi Przewodniczącemu Międzyrządowej Komisji - przedstawiciela PRL do Rady Głównych Konstruktorów, zaakceptowanego przez Przewodniczącego Komitetu Nauki i Techniki.
8. W drugiej połowie października br winna wyjechać delegacja pod przewodnictwem Zastępcy Przewodniczącego Komisji Planowania przy Radzie Ministrów, z udziałem przedstawicieli resortu przemysłu maszynowego i Biura Pełnomocnika Rządu do Spraw Elektronicznej Techniki Obliczeniowej, na rozmowy z Państwową Komisją Planowania ZSRR w sprawie wzajemnych dostaw urządzeń elektronicznej techniki obliczeniowej, elementów elektronicznych oraz współpracy naukowo-technicznej w latach 1969 - 1975.
9. Szczególny charakter i znaczenie przystąpienia PRL do wielostronnej współpracy międzynarodowej, uzasadniają konieczność przestrzegania ścisłej poufności podejmowanych wystąpień i niepublikowania jakichkolwiek informacji na ten temat.

PRZEWODNICZĄCY DELEGACJI PRL

J. METERA

Tłumaczenie z języka rosyjskiego

P R O T O K Ó Ł

posiedzenia Międzyrządowej Komisji Współpracy w dziedzinie techniki obliczeniowej krajów wspólnoty socjalistycznej.

Moskwa

24 - 25 września 1968 r.

W nawiązaniu do wymiany listów między Przewodniczącymi Rad Ministrów LRB, CSRS, NRD, PRL, SRR, WRL i ZSRR, w dniach 24 - 25 września 1968 r. w Moskwie odbyło się pierwsze posiedzenie Międzyrządowej Komisji Współpracy w dziedzinie techniki obliczeniowej krajów wspólnoty socjalistycznej. W posiedzeniu wzięły udział delegacje LRB, CSRS, NRD, PRL, WRL i ZSRR. W posiedzeniu Komisji uczestniczyła delegacja SRR. Uczestnicy posiedzenia wymienieni są w załączniku nr 1.

Uczestnicy posiedzenia przyjęli następujący porządek dzienny pierwszego posiedzenia Międzyrządowej Komisji:

1. Informacja Tow. M.E.Rakowskiego o wynikach rozmów przeprowadzonych w trybie dwustronnym w sprawie współpracy krajów socjalistycznych w dziedzinie opracowania i produkcji urządzeń techniki obliczeniowej oraz wstępne propozycje w zakresie specjalizacji.
2. Informacja Tow. M.K.Sulima o stanie prac i przyjętych rozwiązaniach technicznych w zakresie stworzenia jednolitego systemu środków techniki obliczeniowej.
3. Wymiana poglądów między krajami-uczestnikami odnośnie ważniejszych problemów współpracy.
4. Rozpatrzenie projektu tymczasowego statutu Międzyrządowej Komisji Współpracy w dziedzinie techniki obliczeniowej.
5. Rozpatrzenie projektu tymczasowego statutu Rady Głównych Konstruktorów.

W związku z dokonaną wymianą poglądów, Międzyrządowa Komisja stwierdza, że przeprowadzone w roku bieżącym rozmowy delegacji i specjalistów zainteresowanych krajów na temat

współpracy w dziedzinie techniki obliczeniowej oraz zjednoczenia wysiłków krajów wspólnoty socjalistycznej dla przyspieszenia opracowania i produkcji nowoczesnych elektronicznych maszyn cyfrowych, oprogramowania i urządzeń peryferyjnych, pozwoliły rozpatrzyć szereg zagadnień organizacyjno-technicznych, wynikających z ogólnej koncepcji współpracy w dziedzinie techniki obliczeniowej, a w szczególności:

- osiągnięto zgodę krajów na prowadzenie jednolitej polityki technicznej w dziedzinie techniki obliczeniowej;
- wypracowano podstawowe organizacyjne formy współpracy, uzgodniono plan wspólnych prac na 1968 r.;
- specjaliści LRB, CSRS, NRD, PRL i WRL wspólnie ze specjalistami Centrum Naukowo-Badawczego Ministerstwa Przemysłu Radiotechnicznego, rozpatrzyli podstawowe zasady opracowania jednolitego systemu elektronicznych maszyn cyfrowych "RJAD";
- specjaliści krajów zapoznali się z systemem maszyn sterujących "ASWT", opracowywanych w jednostkach organizacyjnych podległych Ministerstwu Budowy Przyrządów;
- przedstawiciele Ministerstwa Przemysłu Elektronicznego poinformowali delegacje krajów o stanie opracowania i możliwościach ZSRR w zakresie dostaw układów scalonych dla produkcji maszyn cyfrowych trzeciej generacji;
- delegacje LRB, NRD i ZSRR rozpatrywały wstępną propozycję tych krajów w zakresie produkcji środków techniki obliczeniowej.

Pozytywnie oceniając wymienioną pracę, wykonaną przez kraje - uczestnicy posiedzenia postanowili:

1. Zaakceptować tymczasowy statut Międzyrządowej Komisji /p. załącznik nr 2/
2. Przyjąć tymczasowy statut Rady Głównych Konstruktorów /załącznik nr 3/;
3. Zobowiązać wszystkie kraje do zatwierdzenia kandydatur na stanowiska Głównych Konstruktorów w terminie dwóch tygodni i powiadomienia Generalnego Konstruktora do spraw opracowania jednolitego systemu środków techniki obliczeniowej, w celu ich włączenia w skład Rady Głównych Konstruktorów;

4. Zobowiązać Radę Głównych Konstruktorów do opracowania w listopadzie br planu prac naukowo-badawczych i doświadczalno-konstrukcyjnych na 1969 r., ze wskazaniem wykonawców i terminów wykonania.
5. Wszystkie kraje w terminie dwóch tygodni przedłożą Sekcji radzieckiej Międzyrządowej Komisji - wstępne dane odnośnie zapotrzebowania jak również eksportu i importu środków techniki obliczeniowej w latach 1971 - 1975 /wg załącznika nr 4/.
Delegacja PRL oświadczyła, iż konieczne dane będzie mogła przedłożyć do końca 1968 r.
6. Zorganizować w przeciągu miesiąca Grupę Koordynacyjną /stałe działającą/, stanowiącą organ roboczy Międzyrządowej Komisji i w tym celu w wymienionym terminie, wszystkie kraje wydelegują po jednym przedstawicielu.
7. Zorganizować drugie posiedzenie Międzyrządowej Komisji w grudniu 1968 r. w Moskwie.

U w a g i :

1. Mając na względzie złożoność i wielostronność problemów, a także fakt, że realizacja programu stworzenia jednolitego systemu środków techniki obliczeniowej wymaga zabezpieczenia dużych nakładów finansowych i innych środków, Delegacja polska uważa za konieczne nadać odpowiednią formę współpracy w tej dziedzinie, w drodze podpisania umowy międzyrządowej w sprawie współpracy w dziedzinie techniki obliczeniowej.
2. Delegacja rumuńska oświadcza o swojej zasadniczej zgodzie i podkreśla zainteresowanie Socjalistycznej Republiki Rumunii we współpracy między krajami socjalistycznymi w dziedzinie techniki obliczeniowej w zakresie badań naukowych, produkcji, importu i eksportu urządzeń, oprogramowania, organizacji systemów przetwarzania danych, produkcji elementów elektronicznych.
Biorąc pod uwagę, że Delegacja rumuńska nie ukończyła rozmów dwustronnych, oświadcza Ona, iż swoje stanowisko poda

po zakończeniu tych rozmów i zapoznaniu się z dokumentami pierwszego posiedzenia Międzyrządowej Komisji.

/-/ podpis nieczytelny

I. POPOW
Przewodniczący Delegacji LRB

/-/ podpis nieczytelny

A. KISS
Przewodniczący Delegacji WRL

/-/ J. Metera

H. KIEIBER
Przewodniczący Delegacji NRD

/-/ podpis nieczytelny

J. METERA
Przewodniczący Delegacji PRL

/-/ podpis nieczytelny

M. DRAGANESCU
Przewodniczący Delegacji SRR

/-/ podpis nieczytelny

M. RAKOWSKIJ
Przewodniczący Delegacji ZSRR

/-/ podpis nieczytelny

F. ČIHAJ
Przewodniczący Delegacji CSRS

L i s t a

uczestników posiedzenia Międzyrządowej Komisji Współpracy w dziedzinie techniki obliczeniowej krajów wspólnoty socjalistycznej.

Delegacja LRB

1. POPOW I - Członek Biura Politycznego KC KPB, Przewodniczący Państwowego Komitetu Nauki i Postępu Technicznego LRB
- Przewodniczący Delegacji,
2. BIEŁOMYZOW W. - Zastępca Przewodniczącego Państwowego Komitetu Nauki i Postępu Technicznego LRB,
3. KALCZEW N. - Zastępca Przewodniczącego Państwowego Komisji Planowania LRB,
4. NIEDIEW I. - Zastępca Ministra Handlu Zagranicznego LRB,
5. KRINKOW M. - Kierownik Wydziału w Państwowym Komitecie Nauki i Postępu Technicznego LRB.

Delegacja WRL

1. KISS Arpad - Minister, Przewodniczący Komitetu Rozwoju Techniki WRL - Przewodniczący Delegacji,
2. JAVOR Ervin - Zastępca przewodniczącego Państwowej Komisji Planowania WRL,
3. SEBESTVEN Janos - Zastępca Przewodniczącego Komitetu Rozwoju Techniki WRL,
4. BARANSKI Ev Imre - Kierownik Oddziału w Komitecie Rozwoju Techniki WRL,
5. ZENTAI Bela - Kierownik Głównego Oddziału w Komitecie Rozwoju Techniki WRL,
6. KUTI Ejef - I-szy Sekretarz Ambasady WRL w ZSRR,
7. NARAI Jolt - Zastępca Dyrektora Centralnego Instytutu Badań Fizyki, Budapeszt,
8. LITTVAI Istvan - Kierownik Głównego Oddziału w Ministerstwie Przemysłu Metalurgicznego i Budowy Maszyn WRL,
9. DOMEIKI Valint - Kierownik naukowy w Laboratorium Przetwarzania Informacji,
10. KLATSMANI Arpad - Główny Konstruktor do spraw techniki cyfrowej Zakładów MOM,
11. MOLNAR Karol - Kierownik Oddziału w Zakładach MOM

12. NEMET Pal - Kierownik naukowy Oddziału grupy techniki systemów
13. NEMESTOTI Lajosné - pracownik Komitetu Rozwoju Techniki WRL
14. REZNIKOV Harij - pracownik naukowy Centralnego Instytutu Badań Fizyki, Budapeszt.

Delegacja NRD

1. KLEIBER H. - Kandydat na Członka Biura Politycznego KC SED, Sekretarz Stanu do Spraw Wdrażania Techniki Obliczeniowej, - Przewodniczący Delegacji,
2. WEIRAUCH C. - Zastępca Ministra Elektrotechniki i Elektroniki NRD,
3. GUENTER M. dr - Dyrektor do spraw technicznych i naukowych Zjednoczenia Przemysłu Maszyn do Przetwarzania Danych i Maszyn Biurowych,
4. BOTTKE dr - pracownik Sekretariatu Stanu do Spraw Wdrażania Techniki Obliczeniowej,

Delegacja PRL

1. J. METERA - Zastępca Przewodniczącego Komitetu Nauki i Techniki PRL - Przewodniczący Delegacji,
2. S. KIELAN - Pełnomocnik Rządu do Spraw Elektronicznej Techniki Obliczeniowej,
3. T. PODGÓRSKI - Wiceminister Przemysłu Maszynowego
4. J. GRADOWSKI - Zastępca Dyrektora Instytutu Maszyn Matematycznych,
5. H. CHYREK - Dyrektor Zespołu w Biurze Pełnomocnika Rządu do Spraw Elektronicznej Techniki Obliczeniowej,
6. S. GAWLIK - Dyrektor Departamentu w Komitecie Nauki i Techniki,
7. S. GIERCZAK - Wicedyrektor Departamentu w Ministerstwie Handlu Zagranicznego,
8. A. JANCZEWSKI - Naczelnik Wydziału w Zjednoczeniu Automatyki Przemysłowej i Aparatury Pomiarowej "Mera",
9. Z. JEDRZEJCZYK - przedstawiciel Ministerstwa Obrony Narodowej,
10. C. KOSTRZEBSKI - II-gi Sekretarz Ambasady PRL w ZSRR
11. A. PIETRASINSKI - Główny Specjalista w Biurze Pełnomocnika Rządu do Spraw Elektronicznej Techniki Obliczeniowej - Sekretarz Delegacji.

Delegacja SRR

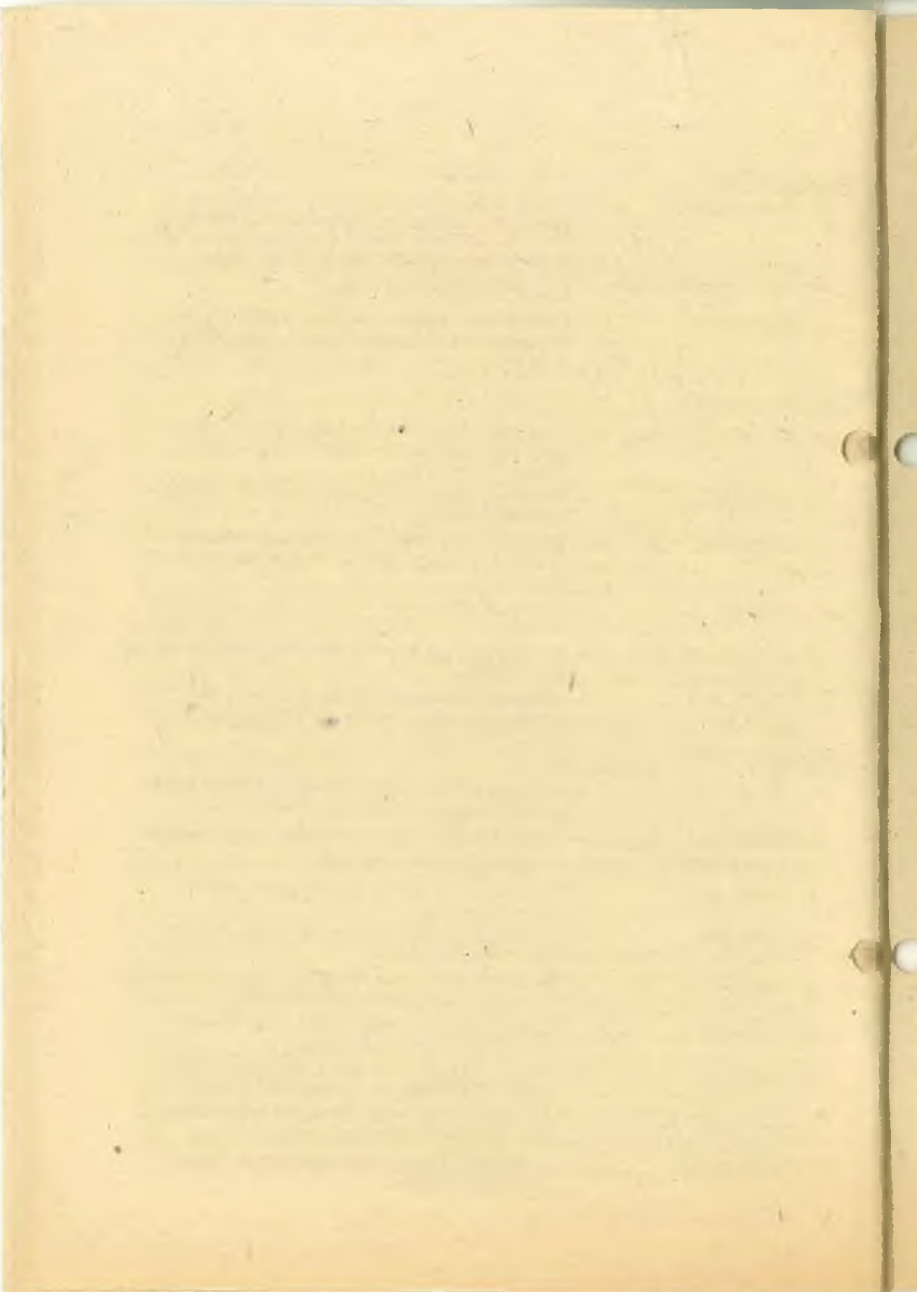
1. DRAGANESCU M - Stały Sekretarz Rządowej Komisji do Spraw Wyposażenia Urządzeń Obliczeniowych i Automatyzacji Przetwarzania Danych - Przewodniczący Delegacji
2. NEKUCA Konstantin - Zastępca Przewodniczącego Państwowej Komisji Planowania SRR,
3. MAKOVEI E. - Konsultant Komisji Rządowej do Spraw Wyposażenia Urządzeń Obliczeniowych i Automatyzacji Przetwarzania Danych.

Delegacja ZSRR

1. RAKOWSKIJ M.E. - Zastępca Przewodniczącego Państwowej Komisji Planowania ZSRR - Przewodniczący Delegacji,
2. SULIM M.K. - Zastępca Ministra Przemysłu Radiotechnicznego ZSRR,
3. KARIBSKIJ W.W. - Zastępca Ministra Budowy Aparatury, Środków Automatyzacji i Systemów Sterowania,
4. KOMAROW N.D. - Zastępca Ministra Handlu Zagranicznego ZSRR,
5. MATRJUSZOW K.I. - Zastępca Ministra Przemysłu Elektronicznego ZSRR,
6. ELLER E.I. - Członek Państwowego Komitetu Nauki i Techniki przy Radzie Ministrów ZSRR.

Delegacja CSRS

1. ČIHAK F. - Zastępca Ministra Planowania Gospodarczego - Przewodniczący Delegacji,
2. KUBAT M. - Zastępca Ministra Przemysłu Ciężkiego,
3. ZAGRADNIK I. - Generalny Dyrektor ZPA,
4. NOVAK S. - Kierownik Wydziału w Ministerstwie Techniki,
5. GREGOR V. - Dyrektor Instytutu Badawczego Maszyn Matematycznych,
6. TEPLY I. - Dyrektor do spraw techniki obliczeniowej w Generalnej Dyrekcji "Tesla",
7. SVOBODA V. - Kierownik Oddziału w Ministerstwie Planowania Gospodarczego,
8. HAKL L. - Główny Inżynier w Ministerstwie Przemysłu Ciężkiego - Sekretarz Delegacji,
9. PODZIMEK I. - Kierownik Oddziału w Instytucie Naukowym Maszyn Matematycznych,
10. PRIBAN M. - pracownik Instytutu Naukowego Maszyn Matematycznych.

Tymczasowy Statut

Międzyrządowej Komisji Współpracy krajów wspólnoty socjalistycznej w dziedzinie techniki obliczeniowej.

1. Podstawowe zadania i funkcje Międzyrządowej Komisji.

Podstawowym zadaniem Międzyrządowej Komisji Współpracy krajów wspólnoty socjalistycznej w dziedzinie techniki obliczeniowej - jest zabezpieczenie prowadzenia jednolitej polityki technicznej w dziedzinie techniki obliczeniowej i w oparciu o zasady wzajemnych korzyści gospodarczych, zjednoczenie wysiłków krajów socjalistycznych w celu przyspieszenia opracowania, produkcji i optymalnego wykorzystania w gospodarce narodowej nowoczesnych elektronicznych maszyn cyfrowych. W tym celu, Komisja wykonuje następujące funkcje:

- a/ rozpatruje i zatwierdza, przedkładane przez Radę Głównych Konstruktorów, bieżące i perspektywiczne plany prac naukowo-badawczych i doświadczalno-konstrukcyjnych, dotyczące opracowania jednolitego systemu środków techniki obliczeniowej;
- b/ rozpatruje wnioski krajów i opracowuje zalecenia odnośnie specjalizacji produkcji i wielkości wzajemnych dostaw środków techniki obliczeniowej, a także elementów elektronicznych i specjalnych urządzeń technologicznych;
- c/ okresowo wysłuchuje informacji przewodniczących narodowych sekcji Międzyrządowej Komisji oraz Generalnego Konstruktora o stanie wykonania przyjętych uchwał lub zaleceń;
- d/ rozpatruje i przyjmuje zalecenia odnośnie zakupu poszczególnych wzorców techniki obliczeniowej, elementów elektronicznych i urządzeń technologicznych, niezbędnych dla stworzenia jednolitego systemu techniki obliczeniowej, jak również odnośnie zakupu i sprzedaży licencji;
- e/ opracowuje i podejmuje uchwały, a w koniecznych przypadkach wnosi o rozpatrzenie przez rządy krajów propozycji odnośnie dalszego usprawnienia organizacyjno-technicznych i ekonomicznych form współpracy w zakresie opracowania, produkcji i wdrożenia w gospodarce narodowej techniki obliczeniowej.

2. Skład i sposób pracy Międzyrządowej Komisji.

- a/ Każdy kraj ustala skład narodowej Sekcji Międzyrządowej Komisji. Na czele narodowej Sekcji Międzyrządowej Komisji stoi jej przewodniczący, upoważniony przez rząd do podejmowania uchwał zgodnie z nieniejszym statutem.
- b/ Dla realizacji jednolitej polityki technicznej w opracowaniu nowoczesnych środków techniki obliczeniowej, powołuje się Radę Głównych Konstruktorów, składającą się z Głównych Konstruktorów do spraw opracowania systemu środków techniki obliczeniowej w każdym z krajów, która jest organem Międzyrządowej Komisji.
- c/ Aparatem roboczym Międzyrządowej Komisji jest Grupa Koordynacyjna /stale działająca/, składająca się z przedstawicieli krajów uczestniczących w Międzyrządowej Komisji. Kierownictwo grupy koordynacyjnej i przepisy jej pracy zatwierdza Międzyrządowa Komisja.
- d/ Siedzibą Rady Głównych Konstruktorów i Grupy Koordynacyjnej /stale działającej/ jest Moskwa.
- e/ Posiedzenia Międzyrządowej Komisji odbywają się w Moskwie zgodnie z planem, nie rzadziej niż 2 razy w roku, względnie częściej w miarę potrzeby.
Komisja podejmuje uchwały uzgodnione przez większość przy udziale wszystkich narodowych Sekcji Komisji. Uchwały są obowiązujące dla narodowych Sekcji Komisji, które głosowały za tą uchwałą.
Stałym przewodniczącym Międzyrządowej Komisji jest przewodniczący narodowej Sekcji ZSRR w Międzyrządowej Komisji. Przewodniczący narodowych Sekcji Międzyrządowej Komisji krajów uczestniczących w pracy, utrzymują stałą łączność z przewodniczącym Międzyrządowej Komisji i w miarę potrzeby w trybie operatywnym podejmują uzgodnione uchwały względnie organizują z nim spotkania w celu rozstrzygnięcia zagadnień, nie dotyczących innych uczestników.
- f/ Narodowe Sekcje Międzyrządowej Komisji mogą zapraszać specjalistów względnie ekspertów do udziału w posiedzeniach Komisji, dla rozpatrzenia poszczególnych zagadnień.
- g/ Materiały dotyczące zagadnień podlegających rozpatrzeniu

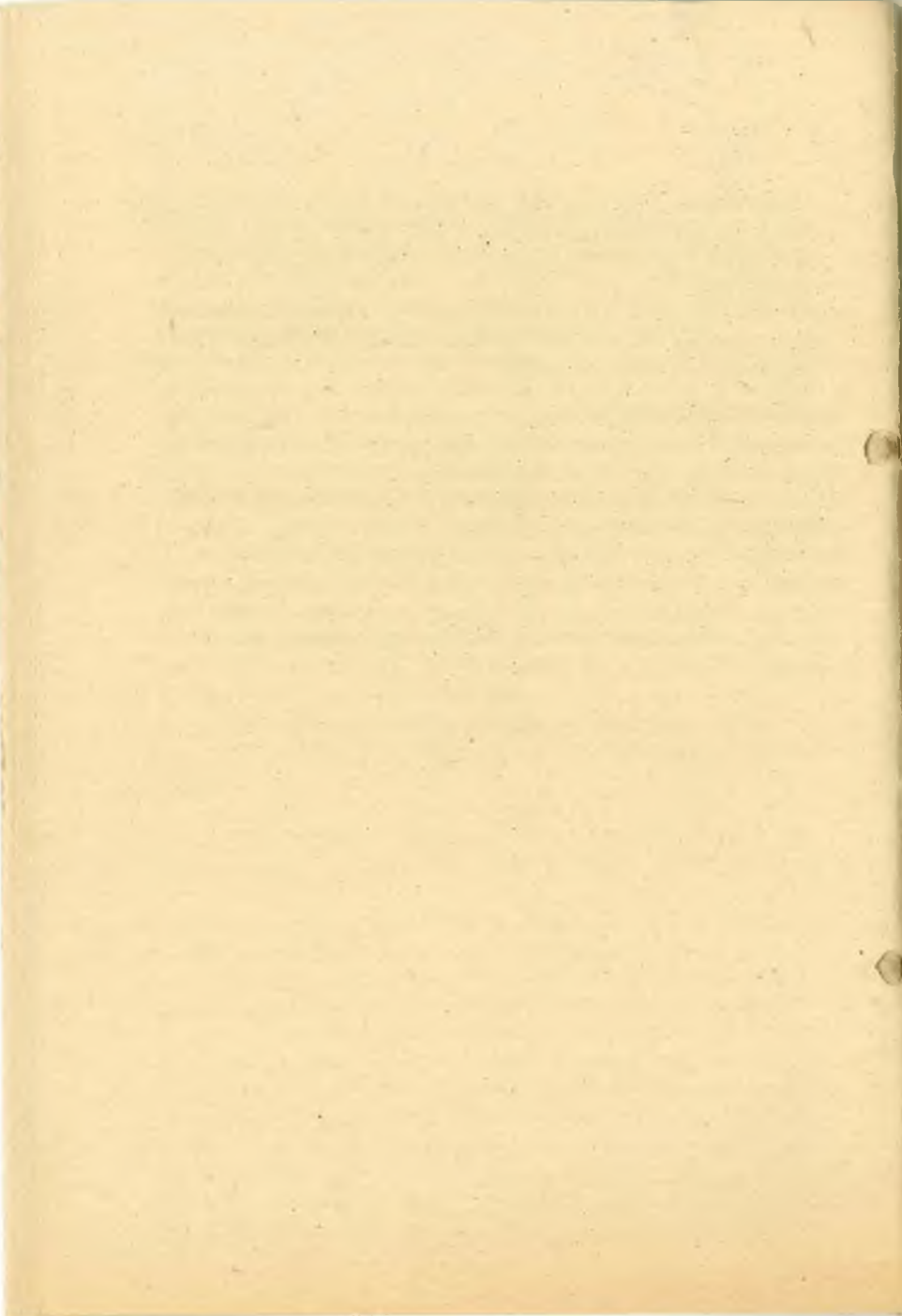
na kolejnych posiedzeniach Komisji, są przygotowywane przez Grupę Koordynacyjną i przekazywane przewodniczącym narodowych Sekcji przed posiedzeniem, za wyjątkiem posiedzeń operatywnych.

- h/ Wydatki związane z przeprowadzaniem posiedzeń Międzyrządowej Komisji, pracą Grupy Koordynacyjnej, są pokrywane wg uzgodnienia między krajami.

3. Postanowienia ogólne.

Każdy kraj na podstawie decyzji swojego rządu, może przerwać udział w pracy Międzyrządowej Komisji. O swoim zamiarze przerwania udziału w pracach Międzyrządowej Komisji, kraj powinien zawiadomić na 6 miesięcy wcześniej.

Zaprzestanie udziału kraju w działalności Międzyrządowej Komisji nie zwalnia go od wykonania uchwał przyjętych przez Międzyrządową Komisję oraz zobowiązań przyjętych w dwustronnych /wielostronnych/ umowach handlowych względnie innych umowach.

Tymczasowy Statut

Rady Głównych Konstruktorów do spraw współpracy krajów wspólnoty socjalistycznej w dziedzinie opracowania jednolitego systemu środków techniki obliczeniowej.

Rada Głównych Konstruktorów jest stałym organem Międzyrządowej Komisji Współpracy w dziedzinie techniki obliczeniowej krajów wspólnoty socjalistycznej, uczestniczących w opracowaniu jednolitego systemu środków techniki obliczeniowej i prowadzi swoją działalność zgodnie z niniejszym statutem.

Zadania Rady

1. Rada rozpatruje zasadnicze techniczne zagadnienia związane z opracowaniem jednolitego systemu środków techniki obliczeniowej oraz zagadnienia organizacji wspólnych prac, niezbędnych dla osiągnięcia tego celu oraz kieruje się w swej działalności postanowieniami Międzyrządowej Komisji.
2. Rada rozpatruje i przedkłada Międzyrządowej Komisji:
  - a/ bieżące i perspektywiczne plany prac naukowo-badawczych i doświadczalno-konstrukcyjnych, związanych z opracowaniem jednolitego systemu środków techniki obliczeniowej, ze wskazaniem konkretnych wykonawców i terminów wykonania.
  - b/ wnioski dotyczące dodatkowych wspólnych nakładów finansowych i materiałowych, niezbędnych dla wykonywania prac związanych z opracowaniem jednolitego systemu środków techniki obliczeniowej;
  - c/ zalecenia dotyczące zagadnień technicznych zakupu poszczególnych wzorców urządzeń techniki obliczeniowej i elementów elektronicznych, jak również specjalnych urządzeń technologicznych, koniecznych dla stworzenia jednolitego systemu środków techniki obliczeniowej.
3. Rada ma prawo:
  - a/ rozpatrywać i podejmować uchwały odnośnie technicznych zagadnień związanych z opracowaniem jednolitego systemu środków techniki obliczeniowej jak również specjalnych urządzeń technologicznych;
  - b/ rozpatrywać stan wykonania planów /p. punkt 2a / w całości lub poszczególnych etapów i podejmować odpowiednie

- uchwały dla zabezpieczenia wykonania dalszych prac.
- c/ wyznaczać grupy robocze dla przyjmowania zakończonych prac lub poszczególnych etapów, rozpatrywać rezultaty pracy grup roboczych i podejmować odpowiednio decyzje, a także przygotowywać wnioski odnośnie wdrażania zakończonych prac do produkcji;
  - d/ określać organizacyjne formy wykonania wspólnych prac wg jednolitego planu;
  - e/ powoływać grupy robocze dla opracowania poszczególnych zagadnień technicznych i przygotowywania wniosków dla Rady Głównych Konstruktorów.

Skład Rady

Każdy kraj uczestniczy w Radzie jednym upoważnionym przedstawicielem - Głównym Konstruktorem.

Przewodniczącym Rady jest Generalny Konstruktor jednolitego systemu środków techniki obliczeniowej, wyznaczany ze strony Związku Radzieckiego.

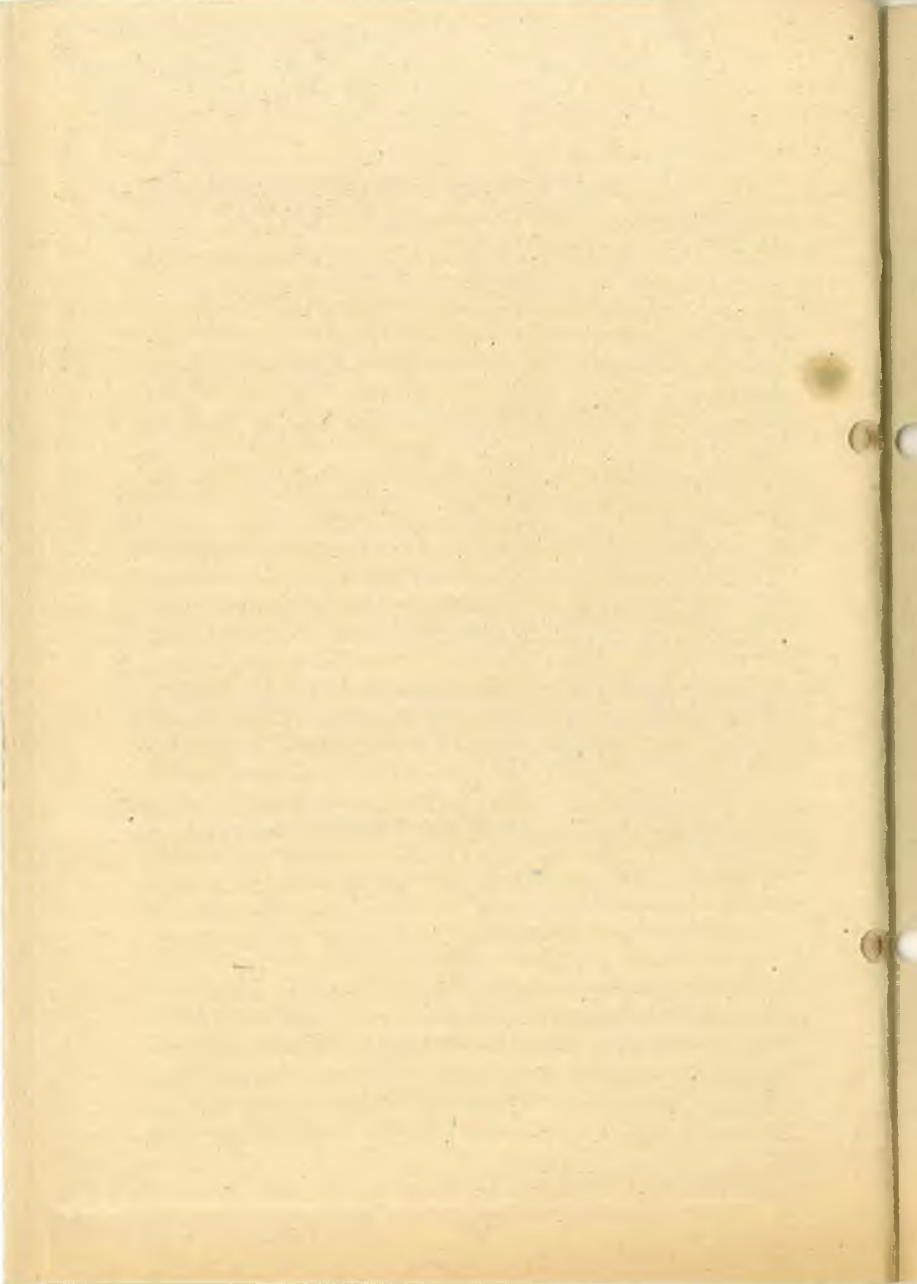
4. Dla wykonania swoich zadań, Rada ma prawo zapraszać uczonych, głównych konstruktorów poszczególnych odcinków prac, specjalistów i ekspertów, z krajów uczestniczących.
5. Każdy upoważniony przedstawiciel - Główny Konstruktor przy rozpatrywaniu zagadnień przez Radę, ma prawo zapraszać naukowców, konstruktorów poszczególnych odcinków prac, specjalistów i ekspertów z kraju, którego jest przedstawicielem.

Praca Rady

6. Posiedzenia Rady odbywają się zgodnie z planami, zatwierdzonymi przez Radę, a także z inicjatywy Generalnego Konstruktor lub Głównych Konstruktorów uczestniczących krajów.
7. Przygotowanie technicznych materiałów na posiedzenie Rady zabezpieczają zgodnie z decyzją Rady lub zleceniem Generalnego Konstruktor - Główni Konstruktorzy krajów uczestni-

czących krajów.

8. Członkowie Rady w swojej pracy starają się osiągnąć wspólny punkt widzenia i uchwały podejmują jednogłośnie. Uchwały, przyjęte przez Radę, ujęte protokołami, podpisanymi przez Członków Rady - są obowiązującymi dla wszystkich Głównych Konstruktorów oraz zespołów, uczestniczących w opracowaniu.
W przypadku wystąpienia różnic poglądów przy rozstrzygnięciu zagadnień technicznych, ujmując się je w protokołach i ostateczne rozstrzygnięcie podejmuje Międzyrządowa Komisja w terminie jednego miesiąca.
9. Główni Konstruktorzy krajów uczestniczących w pracach, utrzymują stałą łączność z Generalnym Konstrukctorem i w razie potrzeby organizują z nim spotkania dla rozstrzygnięcia zagadnień technicznych, związanych z wykonywaniem wspólnych prac.
10. Generalny Konstruktor ma prawo zapraszać Głównych Konstruktorów uczestniczących krajów dla rozstrzygnięcia konkretnych technicznych zagadnień, związanych z wykonywaniem wspólnych prac.
11. Zmiany i uzupełnienia do niniejszego statutu mogą być wniesione przez Międzyrządową Komisję.

N o t a t k a

z rozmowy przeprowadzonej w dniu 26 września 1968 r. przez Ob.Ob. S.KIEŁAŃA i J.GRADOWSKIEGO ze strony polskiej z Tow. M.K.SULIMEM ze strony radzieckiej.

1. W trakcie rozmowy uzgodniono, że w październiku br zorganizowane zostaną w ZSRR dalsze spotkania grup roboczych, w celu szczegółowego sprecyzowania podstawowych założeń technicznych, niezbędnych dla podjęcia wspólnych prac nad rodziną maszyn trzeciej generacji.

Pierwsza grupa rozpocznie prace w dniu 8 października br. Do jej zadań należy sformułowanie założeń na system oprogramowania oraz opracowanie planu dalszych prac.

Pozostałe grupy podejmą prace w kolejności:

- a/ podzespoły /listy preferencyjne, wymagania, zabezpieczenie materiałowe/;
- b/ konstrukcje standardowe i aparatura technologiczna /unifikacja rozwiązań, propozycja dotyczące ewentualnego podziału prac/;
- c/ organizacja /ustalenie architektury, ustalenie listy rozkazów/;
- d/ urządzenia zewnętrzne /zestaw urządzeń i wymagania/.

Zakłada się, że grupy powinny opracować projekty podstawowych uzgodnień w październiku br, tak aby w końcu października uzgodnienia te mogły być zatwierdzone przez Radę Głównych Konstruktorów.

2. Odnośnie organizacji prac w ZSRR nad rodziną maszyn trzeciej generacji, uzyskano następujące informacje:

Prace te prowadzone są w różnych ośrodkach w ZSRR, przy czym ośrodki specjalizują się w określonych dziedzinach:

- prace w dziedzinie unifikacji podzespołów prowadzone są w Moskwie /Centrum Naukowo-Badawcze Ministerstwa Przemysłu Radiotechnicznego / . Kierują nimi k.n.t. Fajżułajew - Kierownik Oddziału;
- prace nad pamięciami operacyjnymi prowadzone są w Ery-

A.2.

waniu, Moskwie i Mińsku. Kierują nimi k.n.t. Fiedorow oraz Osukin z Centrum Naukowo-Badawczego w Moskwie;

- prace nad konstrukcjami standardowymi prowadzone są w Moskwie;
- prace nad urządzeniami wejścia i wyjścia - są prowadzone w Moskwie w Centrum Naukowo-Badawczym;
- prace nad oprogramowaniem, architekturą i organizacją prowadzone są w Centrum Naukowo-Badawczym w Moskwie. Kieruje nimi dr Ramiejew. Centrum ma także wykonać dokumentację logiczną poszczególnych maszyn.

3. Na podstawie wymienionych wyżej prac, maszynę R-100 /interesującą również PRL/ ma zaprojektować ośrodek w Erywanii. Pracami ma kierować inż. Gasparian. Zakłada się, że model tej maszyny powinien być zrealizowany do końca 1969 r.

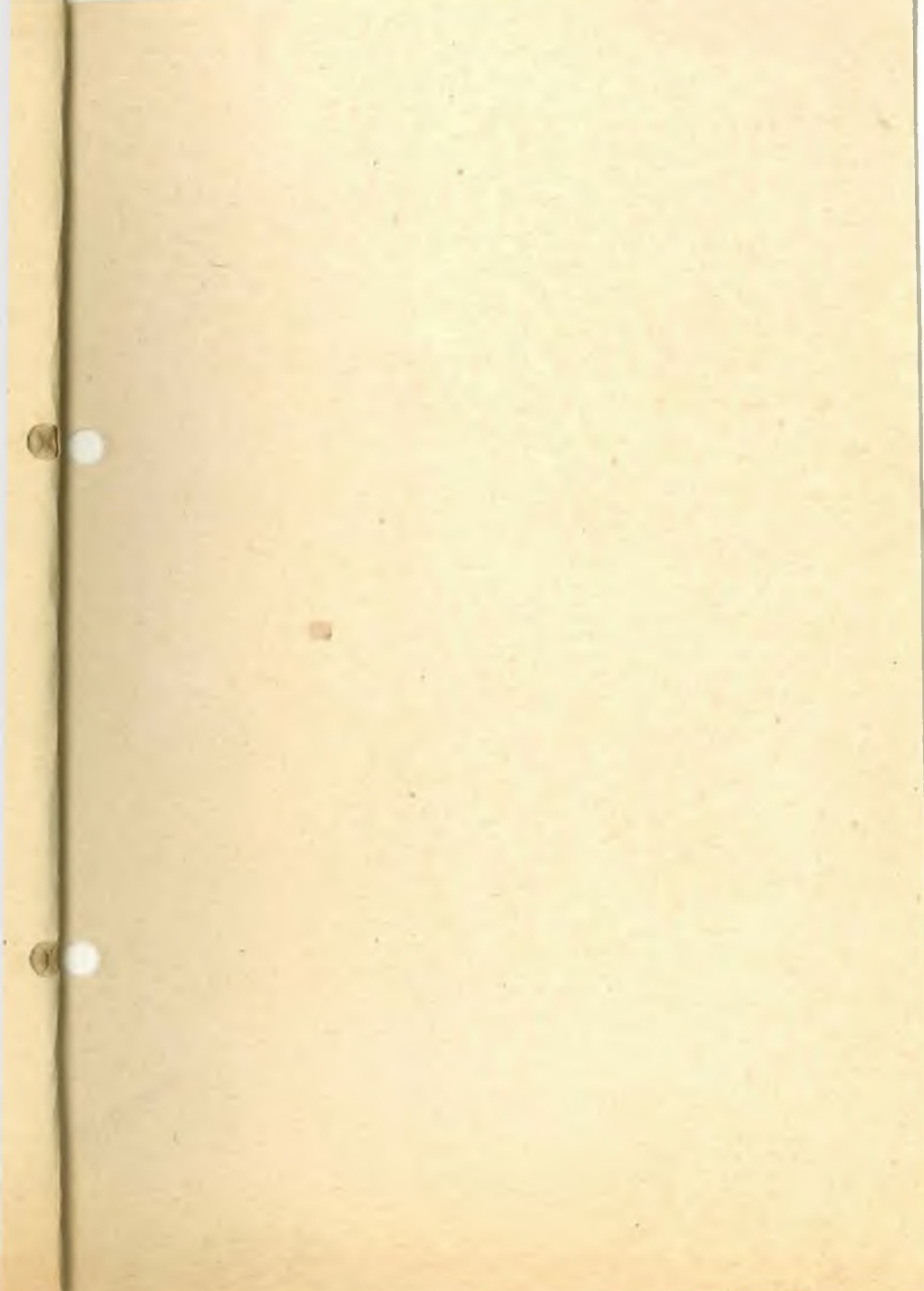
W toku rozmów wysunięta została ponownie przez nas teza wspólnego opracowania maszyny typu R-100 w ramach dwustronnej współpracy PRL - ZSRR w założeniu, iż poszczególne zadania związane z budową tej maszyny, a wymagające ścisłego współdziałania będą powierzone do wykonania wspólnym zespołom realizacyjnym, zlokalizowanym w ZSRR jak i PRL stosownie do uzgodnień.

Zdaniem strony radzieckiej, przyjęcie takiej formy współpracy jest możliwe a jej realizacja powinna być objęta dwustronną umową lub porozumieniem. Ostateczne stanowisko w tej kwestii uzależnia się jednak od wyników ustaleń unifikacyjnych.

Uzgodniono, iż celem będzie przeprowadzenie dodatkowych konsultacji dwustronnych w tej sprawie.

Strona radziecka na zaproszenie Pełnomocnika Rządu do Spraw Elektronicznej Techniki Obliczeniowej skieruje do Polski na okres jednego tygodnia grupę specjalistów.

Jednocześnie strona radziecka zgłosiła gotowość przyjęcia polskich specjalistów, w celu zapoznania się ze stanem prac w ośrodku erywańskim.

Lp.	Wyszczególnienie	j.miarę	Przewidywana produkcja					Zapotrzebowanie własne					Przewidywany eksport, do ZSRR					Przewidywany import z ZSRR				
			1971	1972	1973	1974	1975	1971	1972	1973	1974	1975	1971	1972	1973	1974	1975	1971	1972	1973	1974	1975
1.	Pamięć taśmowa																					
2.	Pamięć bębnowa																					
3.	Pamięć dyskowa /ze zmiennymi dyskami/																					
4.	Pamięć dyskowa /ze stałymi dyskami/																					
5.	Oczytnik kart																					
6.	Oczytnik taśmy dziurkowanej z uwzględnieniem KSUIAPD																					
7.	Drukarka wierszowa alfanumeryczna																					
8.	Drukarka wierszowa numeryczna																					
9.	Monitor ekranowy /urządzenie do wprowadzenia i wyprowadzenia danych na lampie kinoskopowej/																					
10.	Pisak /plotte/																					
11.	Czytnik dokumentów sformalizowanych																					
12.	Urządzenia do przygotowania taśmy dziurkowanej																					
13.	Urządzenia do przygotowania kart dziurkowanej																					
14.	Dziurkarka taśmy /z uwzględnieniem p.12/																					
15.	Dziurkarka kart																					
16.	Pamięć operacyjna /po 4 bloki o 16 K słów maszynowych/																					
17.	Elektryczne maszyny do pisania z uwzględnieniem p.9,12,13 i palpitów sterującego maszyn/																					
18.	Aparatura transmisji danych																					
19.	EMC systemu "RJAD" w tym: R-10 i R-20 R-100 R-500 R-200																					